

ZAPISKI.

SLOVSTVO.

France Bevk: **Pastirčki pri kresu in plesu.** Izdala in založila »Slomškova zveza«. Mladinska knjižnica I. zvezek. Ljubljana, 1920. — Ovitek in vinjete narisal Fr. Kralj.

O ti knjižici so naša poročila povprek molčala, še založništvo ni poskrbelo za reklamo. Vendar ima Bevk svoje ime — ni med zvezdami, a pesnik je. Njegova pesem ne prodira z močjo misli do dna, je bolj harfa, ki ujema glasove in zveni prijetno in sladko v vsaki legi človeške duše. Živ občutek in toplota južne narave sta to blagoglasje duše izlila zlasti v ljubezenskih pesmih, ki so med najlepšimi, kar jih imamo. Dasi pogrešamo osamosvojitve, Dehmlova pesem, bodisi neposredno, bodisi posredno po naši moderni, ni šla brez sledu mimo njega — vendar bi bilo zanj ugodnejše, da bi bil nastopil z drugo kot mladinsko zbirko. Bevk v ti zbirki ni tvoren duh, kar je v mladinski literaturi najtežje: doseči namreč, da bi bila pesem otroška in velika obenem (Ciciban!). Župančič in Sardenko sta pustila močne svetlobne učinke na teh likih, v splošnem pa je Bevk bolj zbral svobodno otroško poezijo kot jo po svoje prepesnil. Pesnik pa je že tisti, mimo katerega ni šla brez sledu vsa otroška domišljija in spomini in vse, kar med otroki živi. Igrivost, svetla nelogičnost mladih možganov, slika poleg slike, vse v posodi golega stavka — to je Bevk mestoma lepo prelil v svojo pesem (Otroci bezajo murčka, Ples, Mrak), s skrbno roko narejal in pazil, da ne bi razdril, kar je otroškega. To je tudi najznačilnejša dobra poteza zbirke, dasi so nekatere stvari šolsko konstruirane (Mati

peče potico, Murček, Vraža je na roki i. dr.), to povsod, kjer zaveje šolsko vzdušje. Nekaj stvari je gol folklorističen material (Kaj so jedli, Še ena o prstih, Štejmo). — Bevkovo knjigo v celoti je pogodil Fr. Kralj z naslovno sliko in vinjetami. Z lahno roko, celo z velikim respektom je odstrl obraze Pastirčkom. Dasi sebe ni prav nikjer zatajil, je vendar zlasti v Divjem možu in Nežka je umrla tudi otrokom dostopen — Jurček na kolenu, ki je najboljši — bo seveda pretežek.

Fr. Koblar.

Ivan Zorec: **Pomenki.** V Ljubljani, 1921. Samozaložba. Natisnila Narodna tiskarna.

Ivan Zorec se je pojavil zadnja leta v »Ljubljanskem Zvonu« in »Domu in svetu« kot plodovit realističen pripovednik. Štehta ga je še med dozorevajoče. Kaže precej darovitosti, ni se pa še ob poprečnosti spretnega diletanta poglobil v duha pravega umetniškega stvarjanja. Njegovi »Pomenki«, ki so ponatis sedmih novel, imajo predvsem tehnične hibe. Več ali manj je v vseh teh novelah pogrešati miselno enotnost in umerjenost miljejnega glasu. Psihologično ne sežejo ne enkrat v dno. Hvalna pa je domačnost pristne besede, dasi velikokrat kot taka ni na mestu in moti celotno motivno občutje. Utrudljiva je deloma nabrekla orisnost ob mladostnem naivnosti dihačem patosu (str. 158). Po tujih vzorcih posneti naturalizmi poltenosti in telesnosti znervožajo, ker so prisiljeno zelje in ne »volja mesa«. Zaradi njih knjiga ni za mlade ljudi. Naslov knjige ni primeren vsebini. Nadejamo se od Zorca, ki je sam želel moje sodbe, zrelejših zbirk kakor pa so »Pomenki«, ki jih je povzročila mladim književnikom obilgata ambicioznost. Možu,